



Aan de leden van de gemeenteraad

Datum: 5 november 2020  
Kenmerknummer: G20.001578 / Svl, AM  
Telefoon: 06 10 16 16 80  
Onderwerp: Beweging vanuit eigen regie: activiteitenprogramma 2020-2021

Geacht raadslid,

De 11 gemeenten in IJsselland werken onder de titel '[Beweging vanuit eigen regie](#)' aan een agenda om de publieke gezondheid in IJsselland te versterken. GGD IJsselland ondersteunt dit met de uitvoering van [het programma 'Beweging vanuit eigen regie'](#). Samen met gemeenten en ketenpartners werken we aan een brede samenwerking waarbij we investeren in preventie én het versterken van eigen regie van inwoners. De uitvoering van dit programma wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

Ondanks het feit dat de coronacrisis veel van onze aandacht vraagt, vinden we het belangrijk om ook in deze tijd aan andere aspecten van publieke gezondheid te blijven werken. Bijgaand activiteitenprogramma – in oktober jl. vastgesteld door ons algemeen bestuur - geeft inzicht in de doelen die we willen bereiken en de 'inspanningen' die GGD IJsselland daarvoor gaat leveren.

Uiteraard zijn we bereid om vragen te beantwoorden of een nadere toelichting te geven. Daarvoor kunt u contact opnemen met ondergetekende via [j.roorda@ggdijsselland.nl](mailto:j.roorda@ggdijsselland.nl).

Met vriendelijke groet,

Rianne van den Berg  
Directeur Publieke Gezondheid

Jan Roorda  
Programmamanager

*Wilt u op de hoogte blijven van ons werk? Meld u aan voor onze [nieuwsbrief gemeenten!](#)*

**Bezoekadressen**

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle  
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer  
Consultatiebureaus: zie onze website

**Contactgegevens**

T 038 - 428 14 28  
E [info@ggdijsselland.nl](mailto:info@ggdijsselland.nl)  
I [www.ggdijsselland.nl](http://www.ggdijsselland.nl)

**Centraal postadres**

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

# BEWEGING VANUIT EIGEN REGIE

## Activiteitenprogramma 2020 - 2021

### Waar gaat het programma over?

Met het programma *Beweging vanuit eigen regie* werkt GGD IJsselland aan de uitvoering van de Agenda Publieke Gezondheid die 11 gemeenten in IJsselland hebben opgesteld. Vijf thema's uit de agenda zijn vertaald in overeenkomstige programmalijnen:

- Versterken Publieke gezondheid
- Jeugd en Kansrijke start
- Psychische gezondheid
- Gezonde leefomgeving
- Gezond ouder worden

### Het activiteitenprogramma 2020-2021

Jaarlijks evalueren we de uitvoering van het programma en stellen we de uitvoering bij met behulp van een nieuw faseplan. Het komende jaar (2020-2021) kent daarbij twee actuele ontwikkelingen: de coronacrisis en het verschijnen van de landelijke nota gezondheidsbeleid.

### Doelen en aanpak

Binnen alle programmalijnen werken we aan het 'investeren in gezondheid' en 'het bereiken van goede en betaalbare zorg en ondersteuning'.

Beweging vanuit eigen regie verwijst naar drie belangrijke principes in de aanpak van het programma:

- Werken vanuit de dimensies van positieve gezondheid.
- Uitvoering samen met partners: het versterken van netwerken die werken aan een gezonde basis.
- Betrekken van inwoners en betrokkenen.

Met deze aanpak beogen we de gezonde leefstijl van inwoners duurzaam te versterken.



### Leeswijzer

Dit activiteitenprogramma is schematisch opgebouwd per programmalijn: Vanuit het maatschappelijk effect voor de samenleving in IJsselland noemen we de doelen voor de komende fase (*wat willen we bereiken*). Daarop volgen de activiteiten waar we als GGD IJsselland mee aan de slag gaan (*wat gaan we doen*). Hierin werken we samen met gemeenten en partners: samen voor een gezonde samenleving!



## Programmatisch Jeugd en kansrijke start

Alle kinderen in IJsselland hebben gelijke kansen. Daarom ondersteunen we kwetsbare kinderen en hun omgeving. Door deze ondersteuning is het beslag op de zorg minimaal.

Wat willen we bereiken?

**Cultuurverandering in de samenwerkingsketen: meer accent op normaliseren en demedicaliseren.**

**Verkleinen van gezondheidsachterstanden vanaf de eerste 1000 dagen van een kind.**

Wat gaan we doen?

Versterken van lokale en regionale samenwerkingscoalities tijdens de eerste 1000 dagen van een kind en daarna 'in en met' het onderwijs.

Lokale en regionale bijeenkomsten organiseren met ambtenaren en samenwerkingspartners ter inspiratie en onderlinge afstemming, met als doel om te komen tot afspraken over zorgpaden en interventies.

Inzetten op een gezamenlijke visie van de jeugdcoalities rondom normaliseren/ demedicaliseren en positieve gezondheid.

Afstemmen van de zorg rondom onbedoelde zwangerschappen.

Versterken van de samenwerking rondom de aanpak van laaggeletterdheid en armoede en kinderen.

Uitvoeren van het onderzoek 'Samen normaliseren' binnen de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd.

Versterken van de preventieve aanpak in thema's gezonde leefstijl.

Werken volgens het gedachtegoed positieve gezondheid.

Versterken van de samenwerking rondom kindermishandeling en huiselijk geweld.



## Programmatisch Psychische en mentale gezondheid

Heel IJsselland 'beter in z'n vel' en zo min mogelijk maatschappelijke uitval door mentale gezondheidsproblemen.

Wat willen we bereiken?

**Preventie van psychische problematiek en het ontstaan van suïcidale gedachten.**

**Organisatie en optimalisatie van de zorgketen voor personen met verward gedrag en/of mensen die psychisch klem zitten, soms met een hoog maatschappelijk veiligheidsrisico.**

**Verbetering van de informatievoorziening rondom psychische gezondheid.**

Wat gaan we doen?

Bijdragen aan normaliseren en het doorbreken van het taboe op praten over psychische problematiek en suïcidale gedachten.

Bevorderen van domein-overschrijdende samenwerkingen en overlegstructuren binnen het thema zorg en veiligheid in IJsselland.

Verzamelen en bundelen van data uit monitors en aanvullende onderzoeken binnen het thema zorg en veiligheid.

Een werkgroep gaat lopende initiatieven rond 'Jeugd en mentale gezondheid' samenbrengen en versterken en verbinden met de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd.

Faciliteren van een platform voor regionaal bestuurlijk overleg en samenwerking voor ketenpartners in de Wet verplichte ggz (voortzetting van Brinkgrevenoverleg).

Actief signaleren en agenderen van trends en ontwikkelingen die voortkomen uit monitoring rond psychisch kwetsbare groepen.

Analyseren en optimaliseren van de keten Wet verplichte ggz (met burgemeesters en ketenpartners) vanuit de uitvoeringstaak verkennend onderzoek.

Werken aan een sluitende maatschappelijke zorgketen:

- Vroegtijdig signaleren en effectief verwijzen
- Voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen
- Aansluiting realiseren tussen het hulp-/zorgaanbod en de behoeften van zorggebruikers.

Realiseren van een tegel psychische gezondheid op de IJssellandscan.



## Programmatisch Gezonde leefomgeving

In IJsselland creëren we een gezondere leefomgeving, waarin ieder zijn/haar eigen regie kan hebben. Een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag en waarbij aandacht is voor maatschappelijk herstel. De druk van milieufactoren is zo laag mogelijk en er is voldoende groen. Er zijn gezonde, veilige en duurzame woningen en voldoende bereikbare voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

**'Samen de droom maken': met partners ontwikkelen we een gedeeld beeld op een gezonde leefomgeving in IJsselland en zetten we stappen om deze te behouden en te versterken.**

**GGD IJsselland is een gewaardeerde adviseur van gemeenten in vraagstukken rondom de gezonde leefomgeving.<sup>1</sup>**

Wat gaan we doen?

Doorontwikkelen van het thema gezonde leefomgeving op de website IJssellandscan.

De samenwerking tussen sociaal en fysiek domein op gebied van gezonde leefomgeving stimuleren. Ondersteund door o.a. de landelijke nota gezondheidsbeleid.

Intern samenwerken aan het vormgeven van een breed GGD-advies over vraagstukken rondom de omgevingswet.

Opstarten van de inspiratiebeweging gezonde leefomgeving.

Masterclass Burgerparticipatie in de Omgevingswet.

Dimensies van positieve gezondheid integreren in de bouwstenen voor een gezonde leefomgeving.

Het visualiseren van 'de droom'.

Werken aan en delen van goede voorbeelden zoals Rookvrije omgeving en Vitaal en veilig wonen van ouderen.

Een training samenstellen voor gemeenten over de gezonde leefomgeving.

De indicatoren gezonde leefomgeving in kaart brengen (rapport).



## Programmatisch Gezond ouder worden

Ouderen kunnen gezond, vitaal en waardig ouder worden op de plek van eigen keuze. Dit komt tot stand door samenwerking van alle betrokken partijen in de regio én met actieve participatie van ouderen zelf.

Wat willen we bereiken?

**De woon- en leefomgeving maakt vitaal ouder worden mogelijk en nodigt ouderen uit tot een actieve leefstijl.<sup>1</sup>**

**Versterking van de eigen regie van ouderen rondom hun mogelijke kwetsbaarheid.**

**Ouderen leveren een actieve bijdrage aan gezondheidsbeleid voor ouderen.**

Wat gaan we doen?

Samen met regionale partners toekomstige woonvoorzieningen voor ouderen verkennen en de knelpunten voor vitaal ouder worden inventariseren.

Kwetsbaarheid en mogelijke gevolgen voor ouderen onder de aandacht brengen.

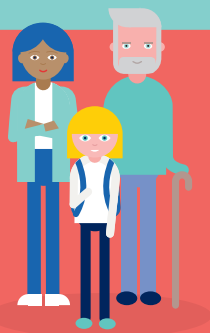
Nieuwe initiatieven uitvoeren van actieve participatie van ouderen bij beleid, onderzoek en activiteiten.

Onderzoek doen naar factoren die bijdragen aan vitaal ouder worden in een gezonde leefomgeving.

Ondersteunen en stimuleren van lokale én regionale initiatieven zoals Vitaal en Veilig Thuis en Eén tegen Eenzaamheid.

Delen en verrijken van de ouderen- en volwassenenmonitor door de doelgroep te betrekken, zowel bij de voorbereiding als bij de resultaten.

1) Voor deze doelen werken programmatische Gezonde leefomgeving en Gezond ouder worden samen.



# Programmaliijn Versterken Publieke gezondheid

Publieke gezondheid en preventie hebben een stevige plek in de aanpak van vraagstukken in het sociaal en ruimtelijk domein en leveren daarmee een bijdrage aan een succesvolle transformatie bij gemeenten.

Wat willen we bereiken?

Het gedachtegoed positieve gezondheid wordt intern en extern breed toegepast.

GGD IJsselland is een constructieve en zichtbare partner in lokale en regionale netwerken.

Gegevens uit monitoring en onderzoek sluiten aan op de informatiebehoefte van gemeenten en samenwerkingspartners en worden effectief gebruikt.

Binnen de vier programmalijnen werken we met partners aan het terugdringen van gezondheidsachterstanden.

Wat gaan we doen?

Voortzetten van regionale beweging 'Positief Gezond IJsselland'.

Implementeren strategisch netwerkmanagement binnen GGD IJsselland.

Website IJssellandscan aanvullen met nieuwe tegels en actuele informatie en het gebruik optimaliseren.

Vergroten van onze expertise over gezondheidsachterstanden en dit delen met onze gemeenten en ons netwerk.

Implementeren gedachtegoed positieve gezondheid binnen GGD IJsselland.

Ontwikkelen van een marketingstrategie voor GGD IJsselland.

Doorontwikkelen van passende en begeleidende monitoring en onderzoek voor elk van de vier inhoudelijke programmalijnen.

Kennis delen over effectieve interventies voor het verminderen van gezondheidsachterstanden.

Inzetten extern scholingsaanbod positieve gezondheid (via GGD Academy).

Tegel over armoede en gezondheid op de IJssellandscan.

## Nazorg coronacrisis

De dreiging van het coronavirus heeft een grote impact op onze inwoners en op de samenleving als geheel. We bewaken de gevolgen van de coronacrisis voor de psychosociale gezondheid en nemen initiatieven om deze gezondheid te versterken en te beschermen. Dit doen we onder andere door:

- Monitoring impact bij risicogroepen (mantelzorgers, medewerkers in VVT, ouders van risicokinderen, ZZP-ers) en het actief delen van deze informatie.
- Het ontwikkelen van verbindingen in de psychosociale zorg en re-integratie en inkomensondersteuning.
- Het voorkomen van nieuwe vormen eenzaamheid en isolement.

## Monitoring

We gaan actief onze activiteiten volgen en monitoren welke effecten ons programma heeft. De komende maanden ontwikkelen we 'effect-routes' die duidelijk maken op welke manier onze activiteiten gaan leiden tot beoogde effecten. Daarbij ontwikkelen we ook 'prestatie-resultaat indicatoren' waarmee we kunnen nagaan of we op de goede weg zijn.

## Landelijke nota

Het Rijk en gemeenten hebben in de nota 'Gezondheid breed op de agenda' afspraken gemaakt over de inhoud van gezondheidsbeleid in de periode 2020-2024. De nota sluit wat betreft aanpak en thema's goed aan op onze agenda publieke gezondheid.

Samen met gemeenten gaan we verder aan de slag met de verbinding tussen landelijk, regionaal en lokaal beleid. Komend jaar worden de volgende activiteiten ondernomen:

- Inhoudelijke themasessies (ambtelijk en bestuurlijk) om lokaal beleid verder te kunnen vormgeven.
- De GGD-werkgroep psychische druk voor jongeren ontwikkelt voorstellen voor een aanpak.
- Werving financiering voor lokaal beleid en regionale kennisdeling.

## De beweging

De Agenda Publieke Gezondheid is van de 11 gemeenten in de regio IJsselland. Gemeenten en GGD werken samen met partners aan publieke gezondheidszorg en bouwen aan een gezonde basis bij inwoners. Het programma van de GGD staat in verbinding met vele partners, regionale samenwerkingsverbanden en lokale netwerken. Voor 2020/2021 sluit GGD IJsselland nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met onder andere het Institute for Positive Health (IPH) en Hogeschool Windesheim. Binnen de Regionale Zorgalliantie (RZA) is een regiobeeld gemaakt en werken partijen samen aan een strategische agenda.